

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izven mizi nedelje in praznike.
Nasrati: do 30 petih vrst 4 2 D, do 100 vrst 4 2 D 50 p, večji inserti
petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
Popust po dogovoru. — Insertni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le poizposla in zahteva frankovane.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezna številka:
v Jugoslaviji od 4—5 str. po D. 1'50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		V Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	Din 240 —	Din 240 —	Din 240 —	Din 300 —	
6	120 —	120 —	120 —	180 —	
3	60 —	60 —	60 —	90 —	
1	20 —	20 —	20 —	30 —	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni c.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Vladimir Ilič-Uljanov-Ljening.

Nenadoma je v Moskvi preminul duševni vodja boljševiškega pokreta, ruske revolucije in stebel sedanje sovjetske republike, Vladimir Ljening. Vladimir Ilič Ljening (Uljanov) je bil rojen 10. aprila 1. 1870. v mestecu Simbirsku, ufiške gubernije. Njegovo pokolenje je rusko-tatarsko. Imel je brata, ki ga je ruski carizem za njegovo revolucionarno delovanje obsodil na smrt. To je Ljeninga tako potrolo in razvnelo, da se je takoj po bratovi smrti pridružil revolucionarjem in od tedaj je bil vedno med prvimi, ki so se tajno borili proti carizmu in obstoječemu družabnemu redu. Ker so oblasti kmalu zavohale v njem nevarnega agitatorja, je bil izgnan v Sibirijo, odkoder se je po pomiloščenju povrnil v evropsko Rusijo, ki jo je kmalu pod pritiskom razmer zapustil ter se preselil v inozemstvo. Po poklicu advokat, ki pa svojega poklica večinoma ni izvrševal, je živel v Švici, Franciji in Nemčiji. Tu je deloval med socialisti kot skrajni marksistični agitator in pisatelj. Leta 1903. je nastal med ruskimi socialisti razkol. Desno krilo, takozvani menjševiki, so se odcepili od levega krila boljševikov, čijih vodstvo je prevzel Ljening. Udeležil se je ponesrečene revolucije leta 1905., nakar je moral znova bežati v inozemstvo. Šele usodno 1917. leto mu je omogočilo povratek v domovino. Dne 7. novembra leta 1917. je stopil na čelo zmagovite socialne revolucije, začel je kruto meščansko vojno in zarezal globoke brazde v družabne razmere v Rusiji. Ves čas je bil Ljening predsednik sovjeta ljudskih komisarjev in duša ruske revolucije. Glavni sodružniki so mu bili Trockij, Zinovjev, Buharin, Kalinin in Kamenjev. Boljševizem se ima v glavnem zahvaliti edino le njemu, da je srečno premagal vse notranje krize in da danes sploh še eksistira. Zapustil je lepo število revolucionarnih spisov, ki se odlikujejo po temeljitosti poglobitvi v marksistične doktrine. Bolehal je že dalje časa, toda tako nenadne smrti ni nihče pričakoval. Končno je podlezel človek, ki je z magično svojo osebnostjo povzročil največjo revolucijo svetovne zgodovine in usmeril razvoj stopenetdesetmilijonskega naroda v popolnoma nov pravec. Res je svetovna vojna zrahljala v ruskem narodu kolektivne sile in ga pripravila na radikalen obračun s preteklostjo, zlasti na agrarnem in socialnem polju. Vendar ta razvoj ni bil mogoč, da ni pred svetovno vojno Vladimir Ilič izklesal teoretično ideologijo boljševiškega pokreta, kakršno srečavamo potem v praksi ruske sovjetske države.

Kot ideolog ruskega boljševiškega pokreta je zavzel osrednje mesto tega gibanja ter šest let vodil veliko rusko državo na podlagi najsmelejšega socialnega in državnega eksperimenta, ki ga pozna svetovna zgodovina. Pred svetovno vojno se je zdelo, da socialistična doktrina ne more več naprej in da se je izčrpala s svojo doktrinarnostjo. Marxistične sentence o historičnem materijalizmu, o mehaničnem razvoju kapitalističnega gospodarskega reda k socialističnemu so se ponavljale kot zadnja modrost nemških socialističnih naučenjakov. Slovanska intuitivnost ter občutje realnih sil družabnega reda pa je Vladimirja Ljeninga v tisti teoretični suši navdihnili s popolnoma novo in izvirno socialno teorijo. Navezal je na neke postranske stavke Marxovih del, v katerih piše ta veliki socialni mislec o pomenu revolucije za socialni in gospodarski razvoj. — Proti enostavnosti parlamentarnega principa je razlagal Ljening, da si mora delovni narod, proletarijat s silo osvojiti državno oblast ter preko državne oblasti in z njo neposredno pomočjo izvesti socialistično družbo bodočnosti. Ljening je zavzel principne demokratizma in zapadnega parlamentarizma. Njegova sociološka kritika teh pojmov je sila ostra in deloma točna. Marksikaj je pozneje uporabljal italijanski fašizem in kopiral idejno borbo proti parlamentarnemu in demokratskemu principu po knjigah ruskega boljševika. Demokratizem in parlamentarizem sta podvržena vplivom kapitala, zato je Ljening razvil, da je brez uspešno čakati na njih pravično notranjo evolucijo in s tem na dosego politične in državne moči rednim potom. Svetovna vojna je po drugi strani tako zrahljala stari družabni in avtoritativni red v Rusiji, da je Ljening in njegovo spremstvo z lahkoto izvedlo znane državne prevrate in se postavilo ruske države. Sledil je krvav obračun z vsemi grehi preteklosti. Boljševiki so iz načelnih vzrokov dovolili vsesplošen požig, razdejavanje in uničenje takozv. meščanske kulture in civilizacije, računajoč, da bo na razvalinah preteklosti sama od sebe vznikla socialistična družba bodočnosti. Med tem časom so organizirali sovjetsko formo državnega življenja, kar je zopet izrazila duševna last pokojnega Ljeninga. Bodočnost po pokazala, ali se politični parlamenti ne bodo nadomestili s strokovnimi. Ideja sama na sebi ni kvarna, pač pa zahteva desetletna ali celo stoletna izkustva, predno lahko izrečemo definitivno sodbo. Ljening je mislil, da z dvema kor-

koma, najprvo z revolucionarnim prevratom dosežanja političnega in družabnega reda, nato s sovjetsko obliko državnega življenja ter s socialističnimi državni ustvari socialistično družbo. V prvi točki je uspel popolnoma. V drugi pa se mu je smeli eksperiment ponesrečil. Gospodarstvo je pokazalo, da se ravna po svojih notranjih silah in da tudi organizirana človeška in državna volja ne more iti preko teh notranjih razvojnih zakonov. Ljening je sicer računal na svetovno revolucijo in pričakoval, da bo iz razvalin kapitalističnega reda pri vseh narodih lažje zidati bodočo socialistično družbo. Ta revolucija pa ni uspela. V zapadnih državah so nastopile redne razmere, nevarnosti socialnih revolucij so odstranjene, kapitalistična produkcija je na dnevnem redu. Ruski eksperiment pa je pokazal zmotnost in neizvedljivost socialističnih teorij, ker te teorije ne vidijo pravega človeka pred sabo in ker ne računajo z njegovimi povprečnimi razpoloženji in nagibi. Najracionalnejša produkcija ostane tudi v bodočnosti poslovna in zasebna, ker je kljub vsem izrastkom najcenejša, najpopolnejša in najpodjetnejša. Socialna vprašanja pa bodo tudi v bodočnosti spadala v delokrog razvitega srčnega življenja.

Vladimir Ljening je bil še poleg duhovitega ideologa velik organizator in govornik. Kdor ga je poslušal, ni mogel odoleti njegovi silni, sugestivni besedi. Odtod udanost, ki je vladala na strani njegovih prijateljev, kakor tudi na strani ruskega proletarijata. Revolucija ruskega boljševizma je obratuna s preteklostjo ruskega inteligenta. Ta sodba je bila strašna. Ruski narod se je temeljito izleščil od nihilistične bolezni, ki ga je z neko tajno, mistično silo gnala v revolucijo in k asocijalnosti. Danes rod Rusija nove duše, skajene v trdem boju za obstanek, brez nihilistične solzavosti. Veliko konsolidacijsko delo, vzpostava gospodarskega življenja, dasi na kapitalistični podlagi, zahteva mladino z resnimi obrazy, podjetnostjo in žilavostjo zapadnih gospodarjev. Duševne bolezni preteklosti so pokopane. Rusija se gospodarsko obnavlja. Razvoj pojde sicer v protisocialistični pravec, vendar bo usledila socialnega čustvovanja iz boljševiške dobe učinkovala tako blagodejno in regulativno, da premosti bodoči kapitalistično-produktivni razvoj Rusije opasna nesoglasja, ki jih zaenkrat kaže na zapadu. Tudi sovjetska forma državnega življenja in vladanja se utegne v notranjosti razvijati v čisto socialni vzorec, ki ga na zapadu ne poznamo. To bi bila velika pridobitev.

ker ni rečeno, da se mora državno in javno življenje stereotipizirati po enem kopitu.

Ruska revolucija je uničila stari ruski duh, deloma osvobodila poljedelca in mu dala svobodno politično življenje. Uničila je razven tega staro gospodarstvo in uvedla nov državni princip, sovjetsko vladavino. Računala je na svetovno revolucijo in na skorajšnji prihod socialističnega družabnega reda. V enem se je motila, v drugem je škodovala, v tretjem oziru pa je morda tudi veliko koristila. Koristila je predvsem v agrarnem in duševnem pogledu. Rusija svobodnih kmetov ter zdravega meščanstva je na pohodu. V pripravi takega razvoja obstoječo svetovno-zgodovinska vloga Vladimirja Ljeninga.

★ ★ ★

Najmarkantnejša osebnost v ruski socialni revoluciji in duhovni oče tega epohalnega dogodka je sedaj mrtev. Vse ruskopka javnost se še dobro spominja, kako in v kakšnih razmerah je Vladimir Ilič prevzel krmilo pravega človeka in nekdaj tako močnega ruske države. Tri leta je divjala svetovna vojna, bližala se je četrta zima, ki je pomenila za centralne države nove katastrofe in nove brezuspešne napore, odprna sila zavazniških držav ne samo da ni bila zlomljena, marveč je postajala vedno večja in zato je bila prebrisana nemška diplomacija prisiljena, da išče novih potov za izhod iz kritičnega položaja. Nemci so bili že pred vojno v Rusiji tako dobro vsidrani, da so poznali vse njene notranje priroke in vse občutljive točke nezadovoljstva in zatiranega ruskega naroda. Aparat nemškega volunštva je zavohal skrajno napetost v Rusiji, ki je izvirala že iz rusko-japonske vojne in se je po neuspešni revoluciji l. 1905 le še povečala ter končno v svetovni vojni prikipela do vrhunca. In zgodilo se je, da je tipičen imperijalizem segel po nosilcu diametalnega nasprotnega svetovnega naziranja. Da po geslu cilij opravičuje sredstva doseže to, kar je bilo tedaj za centralne države conditio sine qua non, specielno za Nemčijo pa vprašanja življenja ali smrti — zmago nad zavazniškimi silami. Nemška diplomacija je dobro vedela, da je glavna ovira na poti k dosegi tega končnega cilja mogočna slovanska Rusija, ki je imela neizčrpne zaklade vojnega in človeškega materiala. Rusijo je bilo treba eliminirati iz kroga protivnikov centralnih držav, kajti samo tedaj je bilo mogoče računati z zmago. In Nemci so poverili to vevlačno nalogo voditelja levega krila razcepjene nekaj let pred vojno mednarodne socialistične stranke, takozvane boljševiške frakcije pokojnemu Ljeningu in sedanjemu komisarju vojne in mornarice Trockemu. Obenika kapitalizma in militarizma, sta pomozila, ki sta bila teoretično ljuta nasprotja po naključju usode in morda tudi lastne zablode orodje v rokah najbolj razgrižene nemške imperijalistične klake. Kakor ugotavlja v svojih memoarih nemški

general Hoffmann, sta bila oba boljševiška apostola prepeljana v plombranem vagonu koncem l. 1917 v Rusijo, da uspešno razvrtat državni prevrat in tako oslabijo moč ruske armade. Nemški vojak je hotel prekaniti rusko listo, nemški imperijalizem je hotel s pomočjo ruske revolucije izvojevati zmago v Evropi.

Pokojni Vladimir Ilič je prisel v Petrograd v trenutku, ko je bilo glavno delo že končano. Carizem si je bil meča volno izkopal svoj lastni grob. Zadrževal je razmeroma neznan sunek in trhlja, gnla stavba se je sesula v prah. V znamenju nacionalnega pokreta in protesta proti vladajočim nezdravim razmeram je cvet ruske inteligence strmoglavil carja in poveril vodstvo države zakonitemu narodnemu sobranju. Komaj pa je tedajni ministrijski predsednik in vojni minister Kerenski prevzel državno krmilo in sklical narodno skupščino, je nastopil pokoni Ljening in vrzel med množice gesla, ki so učinkovala kakor iskra v smotniku. Dočim je Kerenski kot predsednik znane vlade zahteval nadaljevanje vojne da zmagovitega konca, je Vladimir Ilič proglasil takojšnji konec svetovnega klana in sicer brez kontribucij in aneksij. Voljaki domov, častniki v grob, zemljo kmetom, tovarne in industrijska podjetja delavcem, brezobzirno bo buržuaziji in smrt vsem kapitalistom. To so bila gesla s katerimi je Ljening stopil naprej med petrogradsko posadko in ko se mu je ta do malega v celoti priključila, je bila usoda februarke revolucije zapечатena. Narodna skupščina je bila na eni prvi seji obkoljena, poslanci večinoma aretirani, Kerenski je moral pobegniti v inozemstvo in prvotna nacionalna revolucija je krenila na pot izrazite socialne revolucije in razredne borbe. Da ni bilo Ljeninga, ki je z genialno potezo izkoristil zgodovinski moment, kdo ve, kako bi se bile razvile stvari v Rusiji? Velika verjetnost je, da bi bila Rusija vztrajala v vojni do konca in da bi ji vsaj nekaj desetletij še ne bilo treba preživeti strašne katastrofe. Čile posledice so bile zato mogočno državo tako težke, kakor jih ne pozna zgodovina človeštva.

Niti oni, ki so spravili Ljeninga v Rusijo, niti on sam ni računal s tem, da mu bodo dogodki prekrizali račune. Nemci so hoteli s pomočjo ruske revolucije zmagati, Ljening pa je bil prepričan, da bo petrogradska iskra razvnela požar svetovne socialne revolucije. Niti eno, niti drugo upanje se ni uresničilo in tako je legel ta veliki revolucionar in socialni mislec v grob, ne da bi dosegel svoj cilj. Pravična tehnična zgodovina bo ugotovila, kaj je storil za človeštvo s svojim epohalnim pokretom in kaj ima večjo realno vrednost za obstanek družbe — ali nečlovešne materialne in človeške žrtve, ki jih je prinesla in jih bo še rodila ruska revolucija. Na vprašanje, kaj je bil pokojni Ilič in kolik je njegov pomen za prepoved človeštva, bo odgovorila šele bodočnost.

Dama v borbi z dvema.

Poročnik je pokazal bleščeč svoj znak policijske oblasti v Kristijaniji. »Ako ima človek takšen znak,« je pripomnil, »ima dolžnost takoj nastopiti, ako se prepiča, da gre pri kakšnem dogodku za kršenje zakona.«
Odvetnik je molčal in dolgo odločil samokres. »Zelo kasno je že,« je dejal, »saj se vidiva še jutri. Ako sem se danes zvečer vedel nekamo čudno — menim namreč prav sedaj — morate uvaževati, da sem bil v strašnem duševnem razpoloženju in da sem nadvse utrujen.«
Poročnik se je poslovil in odšel. Odvetnik je obstal na mestu in prisluškoval, kako je stopal po vrtni poti in kako so se zaprla vrata ob vrtni ograji. Nato je hitel v buduar. Njegova žena je še vedno ležala na divanu. Pokleknil je ob divan in rekel:
»Ali mi moreš odpustiti. Bil sem popolnoma zmeden in se nisem zavedel, kaj delam.«
Odpri la oči, in ko je zagledal te oči, se je stresel in prestrašil.
»Moj Bog,« je šepetal, »iz tvojih oči odseva strah in groza.«
In kakor v nekem tajnem navdahnjenju je še dostavil:
»Kaj je rekel ta tvec, ko je zrl Tvoj obraz?

20

Ona je, je dejal. Moj Bog, ona je.
In v naraščajočem strahu je odvetnik zaklical:
»Sonja, zakaj se bojiš? Na kaj misliš? Odgovori mi, Sonja!«

XIII. POGLAVJE.

Beg!

Vse to se je zgodilo v noči od 26. na 27. avgust. Samo ob sebi se razume, da je policijski poročnik zelo nemirno spal to noč. Ko je drugega dne zjutraj prišel v hotel k zajutruku, je pričakoval, da bodo vsi hotelski gostje govorili samo o onem dogodku, predvsem pa o njem. Toda ljudje so se le malo pečali z njegovo osebo. Imeli so govoriti dosti več o drugih stvareh. Ljudje so stikali glave in delali zelo resne obraze. Iz tega je poročnik sklepal, da gre očividno za zelo resne stvari.

Vsedel se je v kot, da bi zajutrkoval in se je ves čas skrivljal za časopis, ki ga je čital. Čudno se mu je zdelo, da ni slišal niti enkrat imenovati svojega imena, pač pa so mnogo in glasno govorili o odvetniku Gadeju.

Ko je poročnik slišal to ime, ga je osupnilo. V govorici je med drugim slišal ob sosedni mizi pripombo, ki ga je naravnost osupnila. Govorili so o umoru, ki je bil izvršen na nekem človeku. Policijski poročnik je poznal nekatere osebe iz te družbe. Zato je vstal in se jim približal.

»Slišal sem, da ste navajali ime odvetnika Gadeja,« je dejal, »ali se mu je zgodila kakšna nesreča?

Čim se je Norvežan pojavil, je takoj vzbudil splošno pozornost.
»Tu prihaja nekdo,« so klicali, »ki nam bo gotovo vedel kaj natančnejša povedati o drami, ki se je doigrala danes ponoči. Ali veste, da je bil izvršen umor?«

»Slišal sem o tem govoriti,« je odgovoril policijski poročnik. »Jaz sam ne vem ničesar. Kaj pa se je zgodilo?«

Bil je silno prestrašen in ni mogel prikrivati svoje razburjenosti. Pripravljen je bil na najhujše.

»V gozdu so našli umorjenega nekega neznanca,« so odgovarjali.

»Kdo je umorjenec?«

»Nihče ga ne pozna. Zdi se, kakor da bi bil kak športnik.«

»V kakšni zvezi s tem umorom pa je odvetnik Gade?«

»Ničesar točnega se ne ve. Polcija je mnenja, da ga odvetnik Gade mora poznati, ker so našli v umorjenčevi torbici na listku napisano odvetnikovo ime.«

»Kakó je bil ta človek umorjen?«

»V prsih mu je tičala krogla.«

»Kje so ga našli?«

»V gozdu, na potu, ki vodi mimo vile odvetnika Gadeja. Eden izmed dečkov, ki nosijo mleko, ga je našel. Ležal je z glavo nagnjeno ob cestni jarek. Mladenič ga je takoj naložil na svoj voziček ter ga

odpel al na polico. In tam sta bila, kar je posebno presenetljivo, oba stražnika pokoncu, dasi je bilo šele ob 6. zjutraj.«

Poročnik je pogledal na uro.

»Ura je sedaj pol 10,« je dejal, »stvar se je torej prigodila pred tremi urami in pol. Ali je gotovo, da je dotični človek mrtev?«

»Da, mislimo, da je precej gotovo. Sicer je pa res, da je bilo še nekaj življenja v njem, ko so ga pripeljali na polico. Toda zdravnik, ki so ga poklicali, je izjavil, da ni nobene nade več.«

»Ali je gotovo, da dotičnik ni izvršil samomora?«

»Da, to je popolnoma gotovo. Ustreljen je bil z revolverjem in on sam ni imel nobenega revolverja pri sebi.«

»Ali je dovoljeno, da bi ga pogledal?«

»Najbrže! Leži še vedno na polico.«

Policijski poročnik je vedel, kje je policijski urad, saj je danes ponoči letal okrog vasi. Hitel je tjakaj, ne da bi povzli svoj zajutrak. Med potoma pa je doživel novo presenečenje.

Ko je prišel mimo vile odvetnika Gadeja, je odvetnik ravno stopil iz hiše v spremstvu policijskega stražnika. Odvetnik je bil videti silno pobiti: še bolj klavrn vrtis pa je delal ubogi stražnik. Ko je odvetnik zagledal svojega norveškega prijatelja, mu je mahal z roko. Ko sta se srečala, mu je stisnil roko, kar je policijskega poročnika posebno prijetno iznenadilo.

Telefonska in brzolovna poročila

Smrt Vladimirja Iljiča-Uljanova-Ljenina.

Prva poročila o Ljeninovi smrti. — Komunistični svetovni in komunistične stranke. — Priprave za svečan pogreb.

— Varšava, 22. jan. (K.) Poljska brzolovna agentura javlja iz Moskve: Uradno objavljajo: Ljenin je včeraj nenadoma umrl.

— Rim, 22. jan. (K.) Stefani poroča: Ruski delegaciji je javil ljudski komisar Trocki, da je Ljenin umrl.

— Moskva, 22. jan. (Izv.) Uradno objavljajo:

Predsednik sveta ljudskih komisarjev Vladimir Iljič-Uljanov Ljenin je snoči ob 18.50 nenadoma umrl.

— Moskva, 22. jan. (Izv.) Ljenin je včeraj umrl. Podrobne informacije nagašajo, da je včeraj v ponedeljek popoldne postal Ljeninu nenadoma zelo slabo. Nastopila je kriza v njegovi teži boleznini in je ob 18.50 umrl na paralizni dihalnih organov.

Ob smrtni postelji so stali njegova žena, rojena Krupskaja, njegova sestra Uljanova, zdravniki in univerzitetni profesorji, ki so dosedaj Ljenina zdravili. Zdravniški bulletin o Ljeninovi smrti so podpisali dr. Förster, dr. Gethier in dr. Osipovič.

Ljudski komisar za narodno zdravje Semasko je o smrti Ljeninovi sestavil uradno poročilo. To poročilo je bilo šele danes ob 11. dopoldne izročeno javnosti.

Sedaj zasedajočemu kongresu sovjetov je bila Ljeninova smrt šele ob 14. danes popoldne uradno javljena.

Mesto, ki je bilo zaradi zasedanja kongresa okrašeno z rdečimi zastavami, si je nadelo črni flor. Rdeče zastave so naprej ovili v črni flor, pozneje danes popoldne pa so po vsem mestu zavirale črne zastave. Ljeninova smrt je na kongres napravila najgloblji vtis. Vse mesto žaluje. Kongres upa, da bo brez vsakih ovir mogel nadaljevati započeto delo in da bo mogel uresničiti njegove ideje.

Določena je posebna komisija za organizacijo Ljeninovega pogreba, kateri načeluje komisar notranjih del Džerdžinski.

Ljeninovo truplo prepelje jutri ob 23. t. m. ob 13. iz sanatorija Gorskij, nahajajočega se blizu Moskve, v prestolico. Na povilemskem kolodvoru bo postavljena častna straža. V dvorani palače sindikata profesionalnih delavcev bo postavljen velik katafalk, na katerega položi Ljeninovo truplo. Ob odru bodo postavljene straže, ki jih bodo sestavile vse delavske organizacije. Jutri ob 17. bo dovoljen narodu vstop v dvorano, da izkaže zadnje časti pokojniku.

— Dunaj, 23. jan. (Izv.) Dobro informirani krogi ruske kolonije zatrjujejo k smrti Ljeninovi: Ljenin je že nad leto dni težko bolehal na progresivni paralizni. Že leto dni ni sodeloval pri uradnih poslih.

Njegov naslednik bo najbrže Ljeninov zastopnik v političnih poslih Kamenjev.

ŽALOVANJE V MOSKVI.

Zalovanje v Moskvi. — Kdo bo Ljeninov naslednik?

— Moskva, 23. jan. Po vsej Rusiji je odredeno žalovanje za umrlim Ljeninom.

Debata v radikalnem klubu o sporazumu z Italijo.

Radikalni klub odobrava v celoti sporazum z Italijo. — Klubovo pooblastilo za podpis sporazuma. — Kdo je kriv izgube Reke?

— Beograd, 23. jan. (Izv.) V parlamentu so se včeraj vršile važne diskusije o zunanji politiki in o parlamentarnem položaju. Pazljivost parlamenta se je osredotočila na radikalni klub, ki je imel včeraj popoldne dolgotrajno sejo. Seja je trajala od 15. do 19. zvečer. Seja je bila izključno posvečena vprašanju naše zunanje politike, v prvi vrsti rešenju problema in pa sporazumu z Italijo.

Ministrski predsednik g. Pašić in zunanji minister g. dr. Ninčić sta skoraj dve uri govorila o naši zunanji politiki.

Zunanji minister g. dr. Ninčić je najprej podal obširen ekspoze o sporazumu v tehničnem smislu in je navajal vse one momente in razloge, ki so naravnost vladi diktirali sklenitev sporazuma. Po informacijah našega dopisnika je bila ta seja neobičajno pomembna in važna. Kakor se je njemu izrazil ugleden radikalni poslanec, radikalni klub še nikdar ni s tako pazljivostjo in repetostjo sledil izvajanjem obhvalnih državnikov, kakor na včerajšnji klubovni seji. Vsa pažnja je bila osredotočena vprašanju sporazuma, ki ima dalekosežno važnost za bodočnost naše države.

Zunanji minister, kakor omenjeno, je navajal v podrobnostih vse razloge, merodajne za sklenitev sporazuma. Ti razlogi so v prvi vrsti dani v mednarodno političnih prilikah izven naše države in pa tudi v naših notranjopolitičnih zadevah. S tem sporazumom je zagotovljena naša državi mirno napredovanje, je odstranjena vsaka nevarnost, ki je nam pretela s severa in z juga. V slučaju eventualnih konfliktov z Madžari in Bolgari naša država ni bila gotova,

nom. Sedaj zasedajoči kongres sovjetov je včeraj imel kratko žalno sejo, ki je trajala samo 20 minut. Komisar Kalinin je kongresu objavil smrt. Kongres je določil šestdnevno žalovanje. Po osmih dneh se sestane kongres sovjetske Unije, to je kongres vseh sovjetskih držav, ki bo odločil o Ljeninovem nasledniku. Ljenina je dosedaj v gospodarskih poslih zastopal Rikov, predsednik vrhovnega gospodarskega sveta, v političnih poslih pa Kamenjev.

Manifest sovjetske vlade.

— Moskva, 23. jan. Ljenin je dosegel starost 53 let. Obdukcija Ljeninovega trupla je ugotovila, da je Ljenina v ponedeljek popoldne obšla slabost, ki je pospešila paralizno dihalnih organov, obenem je sledil tudi izliv krvi v možgane. Ob Ljeninovi smrti izdani komunistični sovjetske vlade nagašajo:

»Ljenin je umrl. Vlada ruskih sovjetov bo nadaljevala njegovo delo in je dokončala.

Zadnji čas ni nič kazalo na bližajočo se smrt Ljenina. Njegovo zdravstveno stanje se je celo izboljšalo in je bilo upanje na ozdravljenje. Popoldne nenadoma se je včeraj poslabšalo njegovo stanje in kmalu Vladimirja ni bilo več med živimi. Vseruski sovjetski kongres, ki sedaj zbora, in kongres sovjetske Unije (Zveza sovjetskih držav), ki se prihodnje dni sestane, ukreneta vse potrebno, da se zagotovi nadaljno nemoteno delovanje sovjetske vlade.

Smrt Ljenina je najhujši udarec, ki je zadela delavske sloje sovjetske unije, odkar so si delavci in kmetje izvojevali oblast. Preostala bo delavce in kmetje ne le v naši republik, ampak tudi v vseh državah sveta. Najširše delavske mase sveta bodo žalovale za svojim najmočnejšim voditeljem, ki ga ni več med nami. Njegovo delo pa ostane neporušeno. Sovjetska vlada, izvršujoč voljo delavskih mas, bo nadaljevala delo Vladimirja Iljiča ter neustrašeno korakala naprej po isti poti dalje ter varovala pridobitve politične revolucije.

Komunistična internacionala je izdala na komuniste vsega sveta kratak manifest, ki med drugim pravi:

Po smrti Karla Marxa je smrt Vladimirja Iljiča-Uljanova-Ljenina največji udarec za delavski proletarijat vsega sveta. Komunistična internacionala boče nadaljevati započeto Ljeninovo delo.

— Moskva, 22. jan. (Wolff) Od Zinovjeva podpisani manifest izvrševalnega odbora komunistične internacionala veli:

Mednarodni proletarijat je pretrpel največjo izgubo iz smrti Karla Marxa. Mednarodni proletarijat dobro ve, kaj je izgubil v Ljeninovi osebi.

Komunistična internacionala in sovjetji bodo svoje vrste strnili k delu v duhu Ljeninovem.

BOLEZEN TROCKEGA.

— Moskva, 23. jan. (Izv.) Trocki je Ljeninovega pogreba ne udeležil, ker je težko bolan in je odsoten iz Moskve.

g. Pašić pooblastilo, da podpiše sporazum z Italijo.

V svojem ekspozeju se je g. Pašić dotaknil mimogrede tudi notranjopolitične situacije ter kratko omenil akcijo za sestavo opozicijskega bloka in vladno stališče napram temu bloku.

Macdonald prevzame državno krmilo Anglije.

Zadnji trenutki Baldwinovega kabineta. — Macdonald sestavi vlado.

— London, 22. januarja. (Izv.) Baldwin je danes kralju predložil prošnjo o odstopu in mu svetoval, naj povabi Macdonalda sestavi vlado.

— London, 22. jan. (Reuter.) Kabinet je odstopil.

— London, 22. januarja. Kralj je Ramsay Macdonalda imenoval za ministrskega predsednika.

— London, 22. jan. (Wolff.) O večeršnjem porazu konservativne vlade piše »Morningpost«, da bo konservativna stranka močnejša in krepkejša izšla iz svoje težke nesreče. »Daily Express« pripominja, da mora konservativna stranka najprej napraviti red v svoji hiši pod vodstvom, ki bo lahko navdušenje izžvalo in pospeševalo delavnost. »Daily Mail« je mnenja, da je Baldwin odgovoren za nesrečni položaj, v katerem se sedaj nahaja konservativna stranka. »Times« pišejo: Prorokovanje, da bo država pri prihodnjih novih volitvah glasovala za liberalce, je najbrže nekoliko preoptimistično, vsehuje pa vendar kos resnice.

— London, 22. jan. (Izv.) Danes ob 10. dopoldne je bila zadnja seja Baldwinovega kabineta, ki je sklenil odstop.

Istočasno je bila v spodnji zbornici konferenca delavske in liberalne stranke. Ob 11.30 je Baldwin izročil kralju predlog o demisiji kabineta ter obenem priporočil Macdonalda za svojega naslednika. Točno ob 12. je prišel kraljev glasnik v prostore frakcij delavske stranke ter pozval Macdonalda, Clynesa in Thomasa h kralju na razgovor.

Ob 12.15 je vstopil Macdonald v bukinghamsko palačo, kjer je položil prisego kot član tajnega sveta. Pred kraljevo palačo je mnogoštevilna množica delavstva pričala svojemu voditelju Macdonaldu navdušene ovacije. Po avdijenci je neki rudar vprašal Macdonalda, če je postal ministrski predsednik, kar mu je ta prikimal.

Ob 14.45 popoldne se je sestala poslanska zbornica. Baldwin je poslanecem sporočil, da je z ozirom na rezultat včerajšnjega glasovanja podal demisijo in da jo je kralj vzel na znanje ter imenoval sporazumno z njim naslednika. Zbornica je bila na to odgodena do 12. februarja.

Narodna skupščina.

— Beograd, 23. jan. (Izv.) Za danes ob 9. dopoldne je sklicana plenarna seja narodne skupščine. Pričakujejo, da bo ta seja zelo viharina, ker je radikalni klub sklenil, da odkloni resolucijo opozicijskega bloka v zadevi sporazuma z Italijo. Že pred sejo je opaziti danes v vseh klubih in v kuloarjih velika živahnost.

Pred prehodom na dnevni red se bodo rešile nekatere formalnosti in objavile tekoče zadeve. Zbornici se sporoči ukaz o demisiji prometnega ministra dr. V. Jankovića, o imenovanju dr. Kojića za promet. min. Finančni minister javi skupščini o sankcijih zakona glede proračunskih dvanajstih za prve tri mesece tega leta. Predsednik skupščine sporoči poročilo notranjega ministra o smrti poslanca Bratinca, večletnega člana in bivšega predsednika narodne skupščine.

Skupščini se predlože dalje ti zakonski predlogi: 1. Zakonski predlog ministra pravde o razširjenju naredbe z dne 30. oktobra 1923, glede ustanovitve in delokroga šerjatskih sodišč v Bosni in Hercegovini na ozemlje cele kraljevine. Predlog se izroči zakonodajnemu odboru.

2. Zakonski predlog ministra za izenačenje zakonov o centralni upravi države. Zakon se izroči zakonodajnemu odboru.

3. Zakonski predlog ministra prosvete o osnovnih šolah. Ta predlog se tudi v smislu člena 133. ustave in 52. poslovnika izroči zakonodajnemu odboru v razpravo.

4. Minister financ predloži na odobrenje v smislu člena 15. zakona o splošni carinski tarifi sklep ministrskega sveta o prepovedi uvoza vsake vojaške uniforme tujih držav.

5. Minister saobraćaja predloži na uzakonitev v smislu člena 13. zakona o državnih železniških uradnih uredbo o razvrstitvi državnega prometnega uradništva. (Ta uredba se izroči v razpravo posebnemu odboru, ki razpravlja o razvrstitvi državnih uradnikov.)

6. Predlog ministra prosvete o polaganju učiteljskih izpitov od strani pomožnih učiteljev in učiteljic.

7. Zunanji minister predloži na odobrenje in sankcijo protokol o definitivni razmejitvi med našo državo in Rumunijo. Predlog je nujen. Izvoli se poseben odbor.

8. Zakonski predlog ministra trgovine in industrije o ustanovitvi privilegirane Državne obrtne banke.

9. Predlog prometnega ministra o pooblastilu, da lahko podpisuje uredbe in pravila za varnost in ureditev javnega prometa. Minister zahteva nujnost. Izvoli se poseben odbor.

Na seji se dalje prečita poročilo finančnega odbora o zakonu g'de trancoškega posojila v znesku 300 milijonov frankov z odvojenim mišljenjem demokratskega in zemljoradniškega kluba.

Finančni odbor predloži dalje tudi poročilo o predlogu proračuna državnih dohodkov in izdatkov za leto 1924—1925.

Narodni skupščini so bile predložene tudi razne interpelacije. Minister pravde zahteva odobrenje, da se uvede proti Radiću kazensko postopanje zaradi prestopa državne meje brez predpisanih potnih dokumentov.

Posebite v petek dne 25. t. m.

»TATJANIN DAN«
V NARODNEM DOMU

Koncem seje je klub vzel na znanje demisijo posl. Rankovića kot podpredsednika narodne skupščine. Ranković je položil to mesto zaradi tega, ker hoče imeti kot urednik »Smotre« popolnoma svobodne roke.

winovega kabineta, ki je sklenil odstop. Istočasno je bila v spodnji zbornici konferenca delavske in liberalne stranke. Ob 11.30 je Baldwin izročil kralju predlog o demisiji kabineta ter obenem priporočil Macdonalda za svojega naslednika. Točno ob 12. je prišel kraljev glasnik v prostore frakcij delavske stranke ter pozval Macdonalda, Clynesa in Thomasa h kralju na razgovor. Ob 12.15 je vstopil Macdonald v bukinghamsko palačo, kjer je položil prisego kot član tajnega sveta. Pred kraljevo palačo je mnogoštevilna množica delavstva pričala svojemu voditelju Macdonaldu navdušene ovacije. Po avdijenci je neki rudar vprašal Macdonalda, če je postal ministrski predsednik, kar mu je ta prikimal.

Ob 14.45 popoldne se je sestala poslanska zbornica. Baldwin je poslanecem sporočil, da je z ozirom na rezultat včerajšnjega glasovanja podal demisijo in da jo je kralj vzel na znanje ter imenoval sporazumno z njim naslednika. Zbornica je bila na to odgodena do 12. februarja.

Praški glas

O našem sporazumu z Italijo.

— Praga, 22. jan. (K.) Oficijozna »Československa republika« objavlja na temelju informacij od strani jugoslovenskega zunanje ministristva te-le podrobnosti o italijansko-jugoslovenskem sporazumu.

Ker niso pogajanja svoječasnno za rešitev reškega vprašanja postavljene paritetne komisije dovedla do nobenega rezultata, so v Rimu in v Beogradu dve meseca oktobra 1923 sklenili uvesti direktna pogajanja. Vodila so se po posredovanju jugoslovenskega poslanika v Rimu in so sprva naletela na velike težkoče, ker je Italija razen Reke zahtevala še pristanišče Baroš in Delto. Proti koncu l. 1923, se je končno posredilo doseči zblizanje obojestranskih stališč in začetkom januarja 1924, je mogel jugoslovenski poslanik svoji vladi predložiti končne predloge rimske vlade, ki so služili kot temelj za sporazum. Ta je bil faktično že 10. januarja zaključen in potrebuje le še obojestransko podpis.

Sporazum zadeva izključno ureditev reškega vprašanja, ki se tako reši, da Italija dobi Reko, Baroš in Delto pa Jugoslavija, izvede se tudi mejna korektura v Istri.

Ureditev po tem sporazumu nastalih finančnih vprašanj se ima rešiti po posebni pogodbi.

List končno pripominja, da se podpis pogodbe izvrši šele med 10. in 20. februarjem v Benetkah ali v Padovi. (Ta informacija praškega lista je netočna, ker naša delegacija danes zvečer že odputuje v Rim.)

Na sestanku med Pašićem in Mussolinijem pade končno odločitev o sklenitvi defenzivne zveze.

Vesti iz Italije.

MINISTRSKI SVET SPREJEL RAZPUST PARLAMENTA. — DEKRET ZA ANEKSIJO REKE. — ZANELLA ODIDE V AMERIKO? — POGOVOZ Z JUGOSLOV. PROMETNIM MINISTROM.

— Rim, 22. jan. (Izv.) Ministrski svet se je v svoji današnji seji bavil največ z razpustom parlamenta in razpisom novih volitev. Poročilo predsednika Mussolinija, ki pojasnjuje potrebo razpusta, je bilo sprejeto soglasno z velikim odobravanjem.

— Rim, 22. jan. (Izv.) »Il Piccolo Giornale d'Italia« javlja: Ko bo podpisan sporazum z Jugoslavijo, izide kraljevski dekret za aneksijo Reke. Dekret bo obsegal tudi pravico Reke za izločitev lastnega zastopnika v italijanski parlament. Z Reke prihaja vest, da hoče Zanella prodati svoje posestvo in se preseliti v Ameriko.

— Trst, 22. jan. (Izv.) »Il Piccolo della Sera« priobčuje pogovor z jugoslov. prometnim ministrom dr. Kojićem, ki vodi tudi trgovsko ministristvo. Za trgovsko pogodbo so že gotovi konkretni načrti. Novinar Nordio ga je vprašal tudi glede morebitne zgradbe velikega jugoslov. pristanišča na neki drugi točki Primorja, katero bi bilo zvezano z novo železnico ter bi tako Reke ostala brez jugoslov. prometa. Minister se je izrekel zelo rezervirano. Zavezo z Jadranom je mnogo načrtov. Italijanskemu kapitalu se nudi prilika za sodelovanje pri gradnji jugoslov. železnice. Glede vpliva nove ureditve Reke na jugoslov. pomorske komunikacije ni dal minister nikakega odgovora, nagašal je le željo, da bo Italija tudi glede plovbe postopala po stališču enakosti in prijateljstva. Nordio je hotel izvedeti podrobnosti s strani jugosl. vlade glede na njeno ravnanje z Reko v zvezi s trgovsko pogodbo pa ni uspel. »Treba delati in molčati«.

Politične vesti.

— Politika rezolucij. Hrvatski zajedničarji so se vrgli na resolucije. Očitno mislijo, da bodo v notranji politiki bolje uspevali s prigodnimi resolucijami in protesti proti Beogradu in vladni politiki, kakor pa svoj čas njih oboževani voditelji Radić na mednarodnem polju s svojimi glasovitimi memorandummi. Tudi te dni so sestavili tako ogorčeno resolucijo, v kateri z globoko »boljo« in z največjim »ogorčenjem« zavračajo sporazum z Italijo ter dolžijo beogradske vlastodržce izdajstva hrvatskih interesov na Reki. Sklajirana in brezplodna, nedelavna in nesposobna zagrebška blokaška inteligencija misli torej še vedno, da se politika dela z resolucijami. Po njihovi pameti zadostuje sklepati ogorčene proteste, da se strmovlavi režim in njegovo krivično delovanje! Kljub Reki še niso uvideli, da je treba nehati z brezplodno Radićevo abstinencno politikom, da se morajo zagagnati v podrobno strankarsko delo, zlasti pa da se morajo rešiti samotne Radićeve kuratele in začeti samostojno hrvatsko gospodarsko in upravno politiko. Od zagrebške inteligencije bi po petih letih političnih izkustev že lahko pričakovali tako pozitivno orieniacijo, ki bi v prvi vrsti koristila lokalnim interesom hrvatskih pokrajin in ki bi v bodoče preprečevala kapitulacije, kakoršna je bila sedanja z Reko in Italijo. Nehajmo torej z memorandummi ter z njegovimi nasledniki, s protesti in z resolucijami! To ni prava politika. Z zajedničarji najraje delajo na to, da gre do hrvatski poslanci v Beograd in da na skupščinskem terenu poizkusijo svoj sredo. Sanse niso najeunodejše za to ali ono kompromisno rešitev hrvatskih nevolj!

— »Politična volja Reke je zmaga«. Pod tem naslovom objavlja včerajšnji »Piccolo della Sera« na uvodnem mestu dopis reškega novinarja Edvarda Susmela, ki označa kot bistveno vrednost sporazuma med Italijo in Jugoslavijo zmago politične volje Reke. Clankar navaja kot edini vzrok, da se reško, ali pravzaprav jadransko vprašanje doslej ni dalo rešiti. Sforzovo pismo, s katerim se je Baroševa luka odtrgala od reškega luškega kompleksa in izročila Jugoslaviji. Rapalska pogodba je, kakor pravi, predpostavljala mir, Sforzovo pismo pa je naravalo vojno. Tako se to vprašanje ni dalo rešiti v Santi Margheriti, ne v Opatiji, ne v Rimu, in bilo je treba Mussolinija, ki je zasnoval v svojem duhu novo ureditev osrednje Evrope, v kateri pa se je reško vprašanje dalo rešiti edino le poturj aneksije Reke k Italiji, za kar se je izrekla Reka že 29. oktobra 1918. Volja Reke je proti Wilsonu, proti Parizu, proti Rimu, proti Zanelli, proti vsem kor. no vendarle zmagala v italijansko-jugoslovenskem sporazumu. Toda s tem sporazumom ni rešena samo politična, temveč tudi gospodarska stran reškega vprašanja. Pristanišče zopet zavzame funkcijo odprtih vrat za italijansko penetracijo in naravnega izhodišča za zaledje, naravna prometna pota bodo postopno ali gotovo zopet počasi oživljala, jugoslovanski in italijanski interesi se bodo pobotali in uravnotežili v višjih interesih obeh narodov in dobiček, ki bo prihajal odtod, bo res v prid Reke, kjer se bo življenje vrnilo, promet oživel, industrija dvignila, beda izginila in se umaknila blagostanju in prosperu. — Clankar zaključuje s trditvijo, da more Reka le z radostjo pozdravljati to rešitev, ki odgovarja i nacionalnim aspiracijam i materijalnim koristim mesta in pristanišča. — Edvard Susmel pripada tim precej redkim reškimi italijanskim nacionalistom, ki so bili že od vsega začetka za aneksijo Reke k Italiji, a so pri volitvah v reško konstituantno občutno pogoreli. Mišljenje reškega prebivalstva se odtlej pač ni dosti izpremenilo, in če bi se danes na Reki izršil plebiscit popolnoma pravično in nepristransko, bi bila brez dvojne »politična volja Reke« vse drugačna. Tot pa je čista, čija zmaga proslavlja Edvard Susmel. Reka je tudi še »anes po svoji »gromi« večini« avtonomišna. To ve vsak, kdor le kolkajk pozna Rečane in razmere, ki vladajo v mestu.

— Kako je Raffia vodila pogajanja z Jugoslavijo? Dosedaj smo mislili, da je jugoslovensko-italijanski sporazum plod prijateljskih pogajanj, ki so se vršila med Rimom in Beogradom, in sicer po osebnem posredovanju italijanskega generala Bodrera, ki je osebnim znanec kralja Aleksandra še iz časa bojev na solunski fronti. Tako smo mislili, toda sedaj smo prišli do drugega prepričanja, ki ga črpamo iz govora glavnega tajnika fašistovske stranke pos. Giunte, ki je na fašistovskem zborovanju v Napolju 21. t. m. govoril tako-le: »Mussolini je takoj, ko je začel pogajanja z Jugoslavijo v svrhu ureditve reškega vprašanja, vrgel na vzhodno mejo pedeset tiseč mož in pet zborov topništva, a stotisoč črnih srca je bilo pripravljenih, da udarilo na en sam njegov m'g. Po teh predpostavkah se je Mussolini začel pogajati z Beogradom (burno odobravanje, klici:

Darujte za „Sokolski Tabor!“

Po ceni naprodaj

lesena barjera in visoka steklena stena z vratmi in okencem, katera se lahko poljubno montira in je uporabna za predelitev pisarne, trgovine itd. — Naslov pri upravi Slov. Naroda. 494

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarov Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hötzl, Schweighofer, Original Stingl itd.
Tudi na obroke. Tudi na obroke.
Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hlišerjeva ulica številka 5.

Zahtevajte edino le

Ciril in Metodove vžigalice

dobijo se povsod.

Glavni založnik trdka

IVAN PERDAN nasledniki, Ljubljana.

ELEKTRARNE! POZOR!

POZOR! INSTALATERJI!

Izolirane in gole bakrene žice, Bergmannove cevi (Bergmannsrohren) kakor vsi instalacijski material ter elektromotorji po najnižjih tovarniških cenah. — Največja zaloga v Sloveniji.

Mazuran & Comp., Ljubljana

Dunajska cesta 33. Telefon 366 in 223.

Prager Presse

za Jugoslavijo.

Ta najbolj informiran in najbolj razširjen dnevnik v Češkoslovaški republiki in v tujini stane za kraljevino SHS (radi znižanja poštne tarife) samo Din 40—mesečno.

Najboljše trgovske in obrtniške informacije i. t. d. držav Male Antante.

Zahvala.

Za sočustvovanje ob smrti, udeležbo pri pogrebu našega papana

Janka Likarja

izreka najiskrenejšo zahvalo

družina.

Pezer, nevesta!

Najboljša in najcenejša emajlirana in železna kuhinjsko posodo se dobi pri „FORTUNA“
trg. dr. BIZJAK & Komp., Ljubljana, Krekov trg 7 (poleg Mestnega doma).
En gros trgovcem znaten popust. En detail.

„Color“

najboljša, neškodljiva BARVA ZA LASE.
Glavna zaloga drogerija A. KANC, Ljubljana. — Razpošilja tudi po pošti. 2922

Milan P. Vidič

pešak, poročnik

Martina Jelka Vidič

roj. Senig

poročena

Valjevo Ljubljana

20. januarja 1924

Trboveljski premog

in drva

dobavlja

Družba ILIRIJA

Ljubljana, Kralja Petra trg 8

Telefon 220 272

DVOKOLESA

sprejema v polno popravilo, poniklanje, emajliranje z ognjem in shrambo preko zime.

„Tribuna“ F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta št. 4,

tovarna dvokoles in stroških vozilov.

Parketne desčice

iz slavenskega hrasta in bukovke dobavljam v vsaki množini najceneje

Ios. R. Puh, Ljubljana

Gradaška ulica 22. Telef. 513

STEZNIKE

(moderce)

po životni meri priporoča

Ana Hutter

Dunajska cesta 6-II

v hiši lekarnice Piccoli.

Obnovite

naročnino

Za odgovore uprave naj se prikaže 1 dinar. Pisatelj se vsprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanj pa Din 5—

Službe

Dobra kuharica

se išče za večjo rodbino in sobarica, event. dekle za hišna dela. — Ponudbe pod »Rodbinja 571« na upravo »Slov. Naroda«.

Hlapca,

oženjenega, treznega, ki zna samostojno delati kmetijo in je vajen gozdariti, iščem za takoj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Pisarniško mesto

v trgovskem ali industrijskem podjetju išče gospodična s srednješolsko izobrazbo. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Maturantinja 623«.

Stenografinja-strojevska

slovesko-nemška, z večjo prakso, išče mesto. — Ponudbe pod »Velika praksa 629« na upravo »Slov. Naroda«.

Prvovrsten žagar

za polnojarjenik ali večnecijanko išče takojšnje mesto; najraje bi prevzel dobro idočo vodno žago. — Ponudbe pod »Gaterist 596« na upravo »Slov. Naroda«.

Poštni pokojenec

še v dobrih letih, zdrav, išče službe v večjem podjetju kot skladiščnik, vratar ali odnositelj pošte. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Slovenski, nemški jezik 627«.

Potnika

za železno stroko, popolnoma večvega nemškega jezika, išče za Slovenijo veliko industrijsko podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo plače pod »Potnik 632« na upr. »Slov. Naroda«.

Išče se

za gospodarstvo sposoben hlevni nadzornik (Stallmeister), ki je že bil v taki službi, s stanovanjem in hrano v hiši. Lahko je tudi oženjen, a brez otrok. — Za to službo sposobni in večer naj pošlje svoje ponudbe z zahtevo plače ter opisom svojega prejšnjega službovanja pod »Naslov 1. februarja 572« na upravo »Slov. Naroda«.

Šivilja

išče dela po hišah; gre tudi na deželo. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Prodaj

Salonska obleka,

skoro nova, in plašč — naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Naprodaj

srebrn kavni servis in čipkasto pregrinjalo za dve postelji. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Suhe deske

za mizarje in drva za kurjavo — prodaja po znižani ceni — Fran Suštar, Ljubljana, Dolenjska cesta 12.

»Wanderer«-avto,

trisedežni, mod opremljen, se po ugodni ceni, tudi na obroke, prodaja. — Trdka Kenda, Ljubljana.

Kočija,

polkrita, oljnate osi, enovprežna, v jako dobrem stanju, se zamenja za zapravljeneč, istotako z oljnatimi osmi, event. se prodaja. — Poizve se na Glinah št. 36, pošta Vič.

Radi pomanjkanja prostora

odda Tovarna za ločenje dragih kovin J. Augustin, Ljubljana, Sv. Jerneja cesta 231 pet velikih hramnih sodov iz pravega klasičnega lesa najvišjemu ponudniku.

K-mpl. spalnica,

jedilnica, pisalna miza in sofa za samca, vse dobro ohranjeno, se radi selitve notirnih tračnic. — Naslov pri portirju hotela »Slon« oseba med 6.—7. uro. — Naslov tudi samo zimnice.

Tračnice in vagončki

150—200 tračnic 4 6 metrov dolgih, 60 mm visokih, teža vsak meter 8 kg, 3 vagončki (Plato) in 3 vagončki (Kipp), iz najboljšega materiala in v najboljšem stanju — naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Naprodaj:

45 m tramov v dolžini 4—10 m in 20 m deske; les je izvrsten in suh. — Cene po dogovoru. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Kupim

»Wanderer«-avto

trisedežni, le najnovejšega tipa, kupi Avtozavod Roca, Poljanska c. 69. 588

Zlato

kupujem po najvišji ceni. Milan Košak, zlatar, Cankarjevo nabrežje 31. 606

Kanarčki,

pravi in pol-harcerji, se kupijo. — Ponudbe na: Kern, Celovška cesta 91 a Ljubljana VII. 550

Suhe hlode

vseh vrst in vsake množine kupim. — Ponudbe na: Franc Kuralt, parna žaga, Kranj. 517

Bukovo oglje

kupimo vsako količino. — Pošljite nam podrobnostno ponudbo, tranzit Poštojna. Kmetijsko-Trgovsko društvo, Trieste, Rafineria 4. 614

Več železnih ali lesenih oken,

uporabnih za stavbo delavniških, odnosno tovarniških prostorov — kupimo takoj. — Resflektiramo tudi na razna vrata. — Ponudbe na: Kramar & Comp., Ljubljana VII. 633

Kupi se

do 100 ali 200 m tira starih ozkotirnih, rabnih tračnic in nekaj vagončkov za prevoz lesa na žago, ter nekaj starih rabnih normalnotirnih tračnic. — Ponudbe pod »Tračnice 616« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanja

Stanovanje,

obstoječe iz sobe in kuhinje, išče samostojna gospodična (uradnica) — Ponudbe pod »Soba in kuhinja 512« na upravo »Slov. Naroda«.

Meblovana soba

se takoj odda solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

2 meblovani sobi

v mestu se oddaste proti posojilu 12.000 Din. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Meblovana soba

(lepa) se odda takoj solidnemu gospodu za stalno. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Meblovana soba

za dve osebi, po možnosti s klavirjem, se išče za takoj. — Ponudbe pod »Po možnosti klavir 626«.

Dve sobi,

tudi meblovani, brez posteljnega perila in s uporabo kuhinje išče m za takoj. — Ponudbe pod »Meblovano 620« na upravo »Slov. Naroda«.

Nenremičnine

Polovica hiše

v sredini mesta — zelo ugodno naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Parcelo

in tritretinski tovarni avto v dobrem stanju — prodam po nizki ceni. — Pismene ponudbe pod »300/373« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaj dvo-nadstropno hišo

z dvoriščem in vrtom v ljubli, okolici, skoraj novo, pripravno za trgovino ali gostilno, za ceno 195 tisoč Din. — Več pismene. — Ponudbe pod »Prosto stanovanje 594« na upravo »Slov. Naroda«.

Posestvo,

obstoječe iz dveh stavb (hiše) in večje delavnice kakor tudi nekaj vrta, 20 minut oddaljeno iz središča mesta na gorensko stran, delavnica pripravna za vsako obrt; obe stavbi še v dobrem stanju, elektrika in voda v hiši, — kupcu takoj vse na razpolago, se po nizki ceni radi selitve takoj prodaja. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Posestvo dveh stavb 604«.

Posedstvo,

obstoječe iz dveh stavb (hiše) in večje delavnice kakor tudi nekaj vrta, 20 minut oddaljeno iz središča mesta na gorensko stran, delavnica pripravna za vsako obrt; obe stavbi še v dobrem stanju, elektrika in voda v hiši, — kupcu takoj vse na razpolago, se po nizki ceni radi selitve takoj prodaja. — Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Posedstvo dveh stavb 604«.

Škoki

Hlev

s podstrešjem, ki se rabi lahko tudi kot skladišče, se odda v najem. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Gostilna,

dobro idoča, — se takoj odda v najem. — Ponudbe pod »Potrebni kapital 50.000 Din 584« na upravo »Slov. Naroda«.

Trgovski prostori

srednje veliki, v sredini mesta Sušaka, na prometnem kraju, se oddajo proti odstopnini z obrtnim listom. — Naslov: J. B. Sušak, poštni predal 135. 612

Razno

Pod lastno ceno

razprodajam, dokler traja zaloga: damsko železne obleke, plašče in kostume. — Fran Lukič, Ljubljana, Pred Skofljo št. 19. 555

Ne čakaj snovi!

Naroči takoj: seme, sadno drevo, vrtnice, dalije, gladiole itd. — Vrtnarsko velepodjetje »Vrta, Džamonja in drugovi, Maribor. — Zahtevajte cenik!

Simon Klimanek,

Ljubljana, Selenburgova ulica 6. Izdelujem obleke po meri in najnovejšem kroju. Jamčim za najelegantnejšo izdelavo. — V zalogi angleško in češko blago. 12 900

Premog

(trboveljski), drva, trda in mehka, žagana in celna, stalno v zalogi. — Premog in drva razvažamo tudi v vrelah. — Naročila sprejema H. Petrič, Gosposvetska cesta 16, Telefon 343. 319

Zidna opeka,

normalno in močno žagana, priznana kot najboljša za kakovost, se nudi vsako množino po dnevni ceni. — Zaloga na drobno: Opekarska cesta 18. — R. Smielowski, arhitekt in mestni stavbnik, posestnik opekarnice na Viču. 13 252

Jugosl. importno in eksportno podjetje

ING. RUDOLF PECLIN.

Stroji za vsako industrijo, lesno in kovinsko; poljedelski stroji in orodje; lokomobile in motorji; vseh vrst stikalnice; veletrgovina železa za stavbene in konstrukcijske svrhe. — Tovarna poljedelskih strojev, livarna za železo in kovine F. FARIC iz deluje vse predmete iz litega železa v vsaki množini in velikosti točno po modelih, armature iz medi in kovin za vsako potrebo.

Maribor, Trubarjeva ul. 4. Tel. inter. 82.

Drzni eksotični roman v slovenskem prevodu.

Samo za odrasle!

Samo za odrasle!

Claude Farrère:

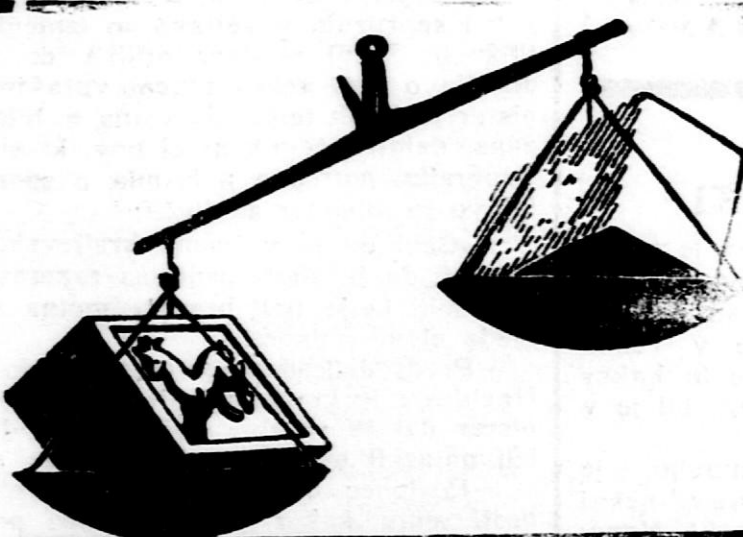
CIVILIZIRANCI

Prevel Miran Jarc. — Tiskala in založila „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Pravkar je izšel v odličnem prevodu Mirana Jarca Claude Farrère-jev roman „CIVILIZIRANCI“. Knjiga spada med največje umetnine eksotične književnosti. Mahoma si je prisvojila knjižno in drugo občinstvo vseh kulturnih narodov. Z naturalistično smelostjo se podaja pisatelj v orientalski svet, v globoke kitajskega ter tonkinskega življenja ter ga riše z vso brezobzirnostjo do najmanjših potankosti. S posebno in preračunano slastjo pa opisuje Farrère propadlost na daljnem vzhodu žvečih Evropejcev, takozvanih civilizirancev in jim sledi v žalostno razuzdanost tamošnjega domačega in tujega, evropskega ženskega sveta. S strahoto gledamo propast in divjo, brezumno strast človeškega telesa, ki so ga zapustile vse moralne in telesne odporne sile. Skozi to pestro in verno življenje pa se vije tiha, nežna ljubezen čistega dekliskega srca, ki omamlja čitatelja s svojim pristnim občutjem in ki mu razodeva do živega spoznanja, da ni ljubezni brez vernega srčnega kopnenja, brez zvestobe in premagovanja lastne nature. — Tudi v slovenskem prevodu bo knjiga vzbudila tisto senzacionalno pažnjo, ki jo vsebina zasluži po svojem realističnem opisu orientalskega časa in po čudovitem lirskem spevu dekliskega ljubezenskega doživljanja.

Cena broš. Din 20—.

Dobiva se v „Narodni knjižarni“ in drugih knjižarnah.

MILO „GAZELA“ ODTEHTA

PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI

vse manjvredne, cenejše izdelke.

Dobite ga v vsaki trgovini.

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Priporočamo na veliko in malo

galanterijo, nogavice, razne sukance, gumbice, čipke, vezeno, sprehajalne palice, kravate, srajce, čevljarske in krojaške potrebščine.

Naj nižje cene. Postrežba točna.

Bukova drva

v polenih 1 m dolga povsem suha se oddajo na cele vagone in tudi na posamezne metre za tukajšnji konzum. Na željo se drva razžagajo in dostavijo na dom!

„ARBOR“, lesna trgovska in industrijska d. d., preje Jos. Lorenzi nasl., LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 50.

SALAMA

prvovrstna, novo blago. povsem zrelo, se dobi povsod. Prva hrvaška tovarnica salame, prekajenega mesa in masti

M. Gavriloviča
sinovi d. d., Petrinja

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in DRUG, LJUBLJANA-CELJE-MARIBOR

Joško Jebračin na nana v svojem, v imenu svojih hčerk Mince in Štefke ter vseh ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njegova ljubljena soproga in nepozabna mati, gospa

Minka Jebračin roj. Boltar

v torek, dne 22. t. m. ob 3. popoldne v 44. letu svoje dobe po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage okolišnice se bo vršil v četrtek, dne 24. januarja t. l. ob pol 3. popoldne iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 58, na farno pokopališče na Rudniku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi na Rudniku in na Rakovniku.

Posebna naznanila se ne bodo izdala.

Rudnik pri Ljubljani, dne 22. januarja 1924.